

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Eğitim Fakültesi Dergisi (BAİBÜFED)
 Bolu Abant İzzet Baysal University
 Journal of Faculty of Education

2025, 25(2), 1144– 1169. [https://dx.doi.org/ 10.17240/aibuefd.2025..-1554661](https://dx.doi.org/10.17240/aibuefd.2025..-1554661)

Bolu'da Çağdaş Bir Eğitim Kurumu: Erkek Öğretmen Okulu

A Contemporary Educational Institution in Bolu: Male Teacher Training School

Fevzi Barış KURTBASAN¹ , **Fahri KILIÇ²**

Geliş Tarihi (Received): 23.09.2024

Kabul Tarihi (Accepted): 05.05.2025

Yayın Tarihi (Published): 15.06.2025

Öz: Bolu'da Osmanlıdan Cumhuriyet'e köklü bir eğitim geleneği bulunmaktadır. Tanzimat döneminden itibaren taşrada ilk eğitim uygulamalarının yapıldığı yerlerden birisi olan Bolu'da Cumhuriyet döneminde de benzer uygulamalar yapılmıştır. Bu çalışmada Bolu'da faaliyet yürüten eğitim kurumlarından Bolu Erkek Öğretmen Okulu incelenmiştir. Okulun açılış süreci, idareci kadrosu ve görevleri, öğrenci seçimi, eğitim-öğretim süreci ve mezun olanların eğitime katkıları üzerinde durulmuştur. Dönemin milli eğitim bakanı Hasan Tahsin Banguoğlu'nun ziyareti sonrasında kentin eğitime olan ilgisi ve fiziki şartların yeterli olması nedeniyle okul kurulması planlanmıştır. Tamamlanan hazırlıklar sonrasında 7 Aralık 1948 tarihinde Bolu Erkek Öğretmen Okulu eğitim faaliyetlerine başlamıştır. Kentin eğitim öğretim yaşantısına oldukça önemli katkıda bulunan okul 1975 yılında tüm öğretmen okullarının öğretmen liselerine dönüştürülmesi üzerine kapatılmıştır. Bolu Öğretmen Okulu mezunları sadece alanlarında donanımla kalmamış, biçki-dikiş, ev idaresi, ziraat, müzik, sanat ve pedagoji gibi alanlarda uzman bireyler olarak yetiştirilmişlerdir. Türkiye'nin dört bir yanına başarı ile görevlerini ifa etmişlerdir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman inceleme tekniği kullanılmıştır. Çalışmada alan yazının yanı sıra yerel ve ulusal arşiv kaynakları ile süreli yayınlara ve anılara başvurulmuştur. Kentin eğitime olan ilgisi, öğretmen okulunun açılmasında etkili olmuştur. Bolu Erkek Öğretmen Okulu Bolu ve çevre illerden yüzlerce öğrenciyi nitelikli eğitim vererek, donanımlı öğretmenler olmalarını sağlamıştır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, Öğretmen Yetiştirme, Bolu Erkek Öğretmen Okulu

&

Abstract: Bolu has a deep-rooted educational tradition from the Ottoman period to the Republic era. One of the places where the first educational practices in the provinces began during the Tanzimat period was Bolu, and similar practices continued during the Republic period. This study aims to examine the Bolu Male Teacher's School, one of the educational institutions operating in Bolu. The study focuses on the establishment process of the school, its administrative staff and their duties, student selection, educational process, and the contributions of graduates to education. After a visit by the Minister of National Education, Hasan Tahsin Banguoğlu, due to the city's interest in education and adequate physical conditions, it was planned to establish the school. Following the completed preparations, the Bolu Male Teacher's School began its educational activities on December 7, 1948. Contributing significantly to the city's educational life, the school was closed in 1975 when all teacher schools were transformed into teacher high schools. Graduates of Bolu Teacher's School were not only equipped in their fields but were also trained as experts in areas such as tailoring, home management, agriculture, music, art, and pedagogy. They successfully carried out their duties across Turkey. The research used the document review technique, one of the qualitative research methods. In addition to the literature, local and national archival sources, periodicals, and memoirs were also utilized in the study. The city's interest in education was influential in the opening of the teacher school. The Bolu Male Teacher's School provided quality education to hundreds of students from Bolu and surrounding provinces, ensuring they became well-equipped teachers.

Keywords: Teacher, Teacher Training, Bolu Male Teacher Training School

Atıf/Cite as: Kurtbasan, F.B., & Kılıç, F. (2025). Bolu'da çağdaş bir eğitim kurumu: Erkek Öğretmen Okulu. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(2), 1144-1169, [https://dx.doi.org/ 10.17240/aibuefd.2025..-1554661](https://dx.doi.org/10.17240/aibuefd.2025..-1554661).

İntihal-Plagiarism/Etik-Ethic: Bu makale, en az iki hakem tarafından incelenmiş ve intihal içermediği, araştırma ve yayın etiğine uyulduğu teyit edilmiştir. / This article has been reviewed by at least two referees and it has been confirmed that it is plagiarism-free and complies with research and publication ethics. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/aibuefd>

Copyright © Published by Bolu Abant İzzet Baysal University– Bolu

* Bu çalışma, "Bolu Erkek Öğretmen Okulu" başlıklı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

¹ Sorumlu Yazar: Fevzi Barış KURTBASAN, fbkurtbasan@outlook.com, ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-3057-0754>

² Prof. Dr. Fahri KILIÇ, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler ve Türkçe Eğitimi Bölümü, kilic_f@ibu.edu.tr, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0882-5811>

1. GİRİŞ

Tarih boyunca insanlar elde ettikleri tecrübeleri sonraki nesillere aktararak birikimli bir ilerleme kaydetmiştir ve nesiller gelişmiştir. Toplumsal kültürün devamlılığı, kişinin toplum ile uyumuna yönelik çalışma, araştıran, üreten ve duyarlı olan insanı yetiştirme planı eğitimin en temel toplumsal işlevini göstermektedir (Ekici, 2017, s. 30). “Eğitim” kelimesi, ilk defa “terbiye” karşılığı olarak 1935’te yayımlanan Türkçe’den Osmanlıca’ya Cep Kılavuzu adlı yeni sözlükte yer almıştır. Sözlükte, “maarif” kelimesinin anlamına “bilimler” ve “kültür” karşılığı verilmiştir (Gündüz, 2023, s. 1). Eğitimin kalitesini ise eğiticinin niteliği belirlemiştir. Bu hususta devletler öğretmen yetiştirmek için modern okullar açmışlardır. Osmanlı’dan cumhuriyete eğitim öğretim alanında yenilikler gerçekleşmiş özellikle öğretmen yetiştirmenin üzerinde durulmuştur.

Bolu Erkek Öğretmen Okulu çalışmamızın odak noktasını oluşturmaktadır. Bolu ilinde özellikle Tanzimat Dönemi’nden Cumhuriyet dönemine kadar pek çok eğitim kurumu faaliyetlerini yürütmüştür. Bolu kenti köklü bir eğitim geçmişine sahiptir. Cumhuriyet öncesinde 10 sıbyan (iptidai), 4 rüştiye, 1 idadi, 27 medrese, cumhuriyetin ilk yıllarında ise 1 erkek orta mektebi, 1 kız sanayi mektebi, 1 imam ve hatip mektebi, 2 erkek ilk mektebi, 2 kız ilk mektebi ile kaza köylerinde 33 ilk mektep bulunmaktadır. Bu mekteplerde 228 muallim, medreselerde 29 müderris görev yapmıştır. Bolu ilinin merkez ilçesi haricinde ilçelerinde de eğitim öğretim kurumları faaliyet göstermiştir. İlçeleri arasından Gerede’de eğitim kurumları, öğretmen ve öğrenci sayıları diğer ilçelere nazaran fazla sayıdadır (Kılıç & Tarhan, 2014, s.185).

Osmanlı Devleti’nde öğretmenlik mesleğinin önemi 19. Yüzyıldan itibaren anlaşılmış, Tanzimat döneminde yeni uygulamalara gidilmiştir. Öğretmen yetiştirmek için ilk kez İstanbul’da 1848 yılında erkek öğretmen okulu açılmıştır. Ardından da yine İstanbul’da 1870 yılında kız öğretmen okulu açılmıştır. Bu öğretmen okullarının yeterli gelmemesi üzerine taşrada da öğretmen okulları açılmaya başlanmıştır. Taşrada açılan öğreten okullarından birisi de Bolu’da açılmıştır.

Cumhuriyet öncesinde Bolu’da Öğretmen yetiştirme hususunda faaliyet yürüten bir adet Darülmuallimin bulunmaktadır (Onay, 1995, s. 17). Okulun binası Hisar Tepesi’nde bulunduğu için “Hisar Mektebi” adıyla anılmıştır. Bolu Daru’l Muallimini 1914-1915 öğretim yılında yatılı olarak öğretime açılmıştır. Az sayıda mezun verip 1917 yılında I. Dünya Savaşı ve sonrasında takip eden Kurtuluş Savaşı nedeniyle kapatılmıştır (Yıldız, 2015, s. 15).

Millî Mücadele döneminin sona ermesiyle savaşların ardından eğitim seferberliği hız kazanmıştır. Cumhuriyetin ilanı sonrasında Bolu’da Feyz-i Cumhuriyet İnas İlk Mektebi, Gölyüzü Mahallesi Zükur İlk Mektebi, Bolu Merkez Gazipaşa Kız İlk Mektebi, Merkez Zükur İlk Mektebi, Yatılı Bölge Okulu, Bolu Orta Mektebi (Bolu Ortaokulu), Kız İlk Öğretmen Okulu, Kız Ortaokulu, Bolu Kız Sanayi Mektebi, Leyli Sanayi Mektebi eğitim faaliyetlerini yürütmekteydi (Kazan, 2009). Mesleki, teknik eğitime yönelik olarak açılan ilkokul 1938 yılında faaliyetlerine başlayan Ziraat Vekâleti’ne bağlı Orman Okulu’dur (Özdemir- Tiryaki, 2020, s. 32).

Çağdaş adımlar atan Türkiye Cumhuriyeti öğretmen yetiştirmek için eğitim stratejilerini geliştirmeye başlamıştır. Buna ilişkin olarak ülkenin nüfus yapısı üzerinde durulmuş ve eğitimin en önemli paydaşı olan eğiticinin eğitimi iyileştirilmeye çalışmıştır. Cumhuriyetin ilk yıllarında nüfusun 3/4’ü köylerde yaşamış, coğrafi durumu ya da iklimi sebebi ile tarım ürünleri yetiştirerek hayatlarını idame ettirmiştir. Nüfusunun büyük çoğunluğunu kırsalda yaşayan köylü kesimi oluşturan toplumda köylü eğitimi büyük önem arz etmiştir. Köyler içerisinde eğitici yetiştirmek ve kırsal kesimlerin okuryazar oranına etki edebilmek için Köy Enstitüleri kurulmuştur. Öğretmen yetiştirme konusunda başarılı olan Köy Enstitülerinin ardından ise aynı geleneği sürdürebilmek adına öğretmen okullarında donanımlı öğretmen yetiştirmek amacıyla geniş kapsamlı programlar düzenlemeye başlanmıştır (Wofford, 1952, s. 12-21).

Öğretmen okullarının nitelikli eğitici yetiştirme programları ülke genelinde devam ederken Bolu ilinde eğitim-öğretime olan eğilim hızla artmıştır. Dönemin Milli Eğitim Bakanı Hasan Tahsin Banguoğlu'nun ziyareti sonrasında fiziksel imkanların uygunluğu ve kentin eğitime olan yönelimi sonrasında öğretmen okulu açılması kararlaştırılmıştır. Gerekli tetkikler ve kadronun görevlendirilmesi sonucunda 7 Aralık 1948'de okul faaliyete başlamıştır. Açılış sonrasında 1951 yılında okul imkanları geliştirilmiştir. Bolu Erkek Öğretmen Okulu ve Bolu Lisesi aynı yerde Hisar Tepesi'nde 1954 yılına kadar birlikte eğitim öğretim faaliyetlerini yürütmüşlerdir (1967 Bolu İl Yıllığı, 1968, s. 243). Okul daha sonra bakanlıkça belirlenen bütçe dahilinde Kültür Mahallesinde Ankara asfaltına yapılan yeni binaya 1967 yılında taşınmıştır.

Öğretmen okullarının durumu ile ilgili 1972 yılında yeni adımlar atılmıştır. Öğretmen okullarının dönüşümü meselesi 1975 yılında başlamıştır. Böylece Bolu Erkek Öğretmen Okulu ilk önce öğretmen lisesine dönüştürülmüş, yanına bir eğitim enstitüsü kurulmuştur. Hemen ardından öğretmen lisesi kısmı tamamen kapatılmış, eğitim enstitü faaliyetlerine 1982 yılına kadar devam etmiştir. Eğitim enstitüsü 1982 yılında Gazi Üniversitesine bağlanmıştır. Bolulu hayırsever iş insanı İzzet Baysal'ın iştirakleriyle vakıf destekli üniversite olan Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesine 1992 yılında dönüştürülmüştür.

1.1. Araştırmanın amacı

Bu araştırmanın amacı: Türkiye'de öğretmen yetiştiren kurumlar içerisinde Bolu ili özelinde faaliyet gösteren Bolu Erkek Öğretmen Okulunun kurum tarihini, işleyişini, görevlilerini, öğrenci yükümlülüklerini, eğitim-öğretim faaliyetlerini ortaya çıkartmak, kentin eğitime verdiği katkıları sunmaktır.

1.2. Araştırmanın önemi

Eğitimde öğretmenin rolünü ve öğretmenin niteliğinin önemli bir rolü vardır. Buna göre öğretmenin donanımlı yetiştirilmesi ilerleyen nesillerin kaliteli eğitim almasının yoludur. Bu hususta Bolu Erkek Öğretmen Okulu araştırmanın merkezine alınmış ve katkıları gün yüzüne çıkartılmaya çalışılmıştır.

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın modeli

Bolu Erkek Öğretmen Okulu adlı çalışma nitel araştırma yöntemine uygun olarak planlanmış ve tamamlanmıştır. Nitel araştırma teknikleri içerisinde yer alan doküman analizine başvurulmuştur. Doküman analizi, konu sınırlılığına ilişkin tüm yazılı belgelerin içeriğini titizlikle ve düzenli bir metotla analizi için kullanılan nitel bir araştırma yöntemidir (Kıral, 2020, s.15).

2.2. Veri toplama kaynakları

Bu çalışmada veri toplama aracı olarak doküman incelemesi kullanılmıştır. Bolu Erkek Öğretmen Okulunun bir dönem faaliyetlerini yürüttüğü Bolu Anadolu Lisesi, eski Öğretmen Lisesi olan Sosyal Bilimler Lisesi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Şehir Kampüsü ve Eğitim Fakültesi incelenmiş, arşivinde gerekli taramalar gerçekleştirilmiştir. Mezunların yazınsal çalışmaları, il belediyesinin elinde bulunan şehir yıllıkları, arşiv kayıtları ve il içerisinde yer alan yerel organizasyonların bünyesinde bulunan kaynaklar ile Bolu ili resmî gazetesi olan Bolu Gazetesinin 1948 – 1960 arasındaki sayıları ve diğer yerel basın kaynaklarından yararlanılmıştır. Yararlanılan kaynaklarla okulun faaliyet yürüttüğü dönemde neler yaşandığını olabildiğince doğru bir şekilde anlamaya ve bunların nedeni en açık şekilde açıklanmaya çalışılmıştır.

2.3. Verilerin analizi

Çalışma betimsel bir çalışma olup eğitim kurumu Bolu Erkek Öğretmen Okulunun eğitim, öğretim planı, faaliyetleri, eğitim kadrosu ve mezunları üzerine yapılan arşiv çalışmasıdır. Araştırma kaynakların kullanımı, fiziki yerleşkelerin incelenmesi ile tamamlanmıştır. Veri toplama, analiz ve rapor yazma

faaliyetlerinin birbiriyle son derece ilişkili aktiviteler dizisidir (Creswell, 2021, s. 53). İçerik analiz edilerek edinilen bilgiler en doğru ve anlaşılır şekilde açıklanmaya çalışılmıştır.

3. BULGULAR

3.1. Okulun Açılışı

Dönemin milli eğitim bakanı Hasan Tahsin Banguoğlu 5 Ekim 1948 tarihinde İstanbul'dan Ankara'ya giderken Bolu ili üzerinde mola vermiş ve ilin okullarına teftişlerde bulunmuştur. Bakan Banguoğlu'nu Bolu Valisi adına Zeki Işık ve Bolu Milli Eğitim Müdürü Bedri Altıncan karşılamıştır. Ziyaret sırasında sırasıyla Kız Enstitüsü, Bolu Belediyesi, Gazipaşa İlkokulu, Erkek Sanat Enstitüsü, Orman Okulu ve Gerede ilçesinin okullarında gezerek gerekli incelemelerde bulunmuştur. (Bolu Gazetesi, 7 Ekim 1948, s.1). Teftişler sırasında Bolu Valisi'nin özel davetiyle Hisar Tepesi'ndeki okulun açılışına katılan Bakan Banguoğlu yeni okul binasını çok beğenmiş, kentin eğitim öğretime olan yönelimi ile yeni bir okul açılması hususunda karar almıştır.

Milli Eğitim Müfettişi Sami Akyol kararın ardından Bolu'ya gelerek gerekli incelemelerde bulunmuştur. Tetkikler sonrasında laboratuvarları, yatakhane, sınıfları olan, 120 mevcutlu bir öğretmen okulu açılması için çalışmalara başlamıştır (Bolu Gazetesi, 4 Kasım 1948, s.1). Okulun gerekli prosedürleri tamamlanmış ve 25 Kasım 1948 tarihinde kurucu kadronun görevlendirmesi yapılmıştır. Okulun açılışı ise 7 Aralık 1948 tarihinde dönemin Bolu Valisi Kemal Hadımlı'nın katılımıyla gerçekleşmiştir. (Bolu Gazetesi, 9 Aralık 1948, s.1).

Okul ilk planlamasında Hisar Tepesi olarak bilinen günümüz Bolu Anadolu Lisesinin bulunduğu yerde Gölyüzü Mahallesi Şehit İhsan Bey Sokak No 16 adresinde açılmıştır. Açıldığı yılın ardından bir yıl sonra okulun şartları iyileştirilmiş ve öğrenci sayısı arttırılmış, imkanları geliştirilmiştir (Bolu Gazetesi, 10 Şubat 1949, s.3). Yeni binaların inşası için bakanlıkça 25.000 liralık ödenek 14 Nisan 35 1949 tarihinde gönderilmiştir. Yapıların aynı mevsimde bitirilmesi istenmiştir (Bolu Gazetesi, 14 Nisan 1949, s.1). Ek binaların inşaatı 13 Aralık 1951 tarihinde bitirilmiş ve bu binalar hizmete alınmıştır (Bolu Gazetesi, 13 Aralık 1951, s.3).

Okulun 1948 yılında açılmasıyla 1954 yılına kadar Bolu Lisesi ve Bolu Erkek Öğretmen Okulu aynı yerde eğitim vermişlerdir. Bolu Erkek Öğretmen Okulu da ortaokul üzeri 3 senelik eğitim veren lise denginde meslek okuludur. Bolu Erkek Öğretmen Okulu 1948 yılında açılışının ardından ilk mezunlarını 1950-1951 dönemi içerisinde vermiştir. Okulun Hisar Tepesi'nde eğitim öğretim faaliyetleri 1961'e kadar sürmüştür. Bu tarihte lise başka bir binaya taşınınca bu bina da okulun malı olmuştur. Okulda çıkan yangın sonrası 13 Aralık 1961 tarihinde bina eğitim öğretim faaliyetlerini yürütemez hale gelmiştir. Yeni 1000 kişilik okul binasının yeniden inşası için bakanlıkça 6 milyon liralık ödenek 16 Mart 1962 tarihinde çıkartılmıştır (Yeni Hamle Gazetesi, 16 Mart 1962, s. 2). Ödenekle birlikte yapılacak olan yeni bina için 30 Mart 1962 tarihinde yeni arazinin tapusu bakanlıkça alınmıştır (Yeni Hamle Gazetesi 23-30 Mart 1962, s. 1). Yapılan ihaleler ile yeni binanın inşası başlamıştır. Bolu Erkek Öğretmen Okulu 1965-1966 ders yılında günümüz Kültür Mahallesi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Şehir Kampüsü, 14300 Bolu Merkez/Bolu adresine, Ankara asfaltı üzerine yeni yapılan binalara taşınmıştır. Öğretmen okullarına olan ilgi nedeniyle 1965-1966 eğitim öğretim yılı içinde görülmüş, talebe sayısında 2 katından fazla artış olmuştur. Aynı eğitim-öğretim yılında 800 yatılı (leyli), 400 gündüzlü olmak üzere toplamda 1200 öğrenci, 26 şube, fizik ve kimya laboratuvarı, 1 resim, 2 iş atölyesi ve 1 müzik dersliği bulunmaktadır. Kütüphane ve okuma salonu mevcuttur. O yıllarda ise okulda 1 müdür, 6 müdür yardımcısı ve 36 öğretmen görevlerini yürütmüşlerdir (1967 Bolu İl Yıllığı, 1968, s. 243).

Yangın sonrası taşınan ve yeni yapılan Ankara asfaltı üzerine yer alan binanın çatı onarımı için 6 Eylül 1972 tarihinde hazırlanan proje birkaç gün sonra 30 Eylül 1972 tarihinde Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi Başkanlığı raporunda belirtildiği üzere 91 sayılı kanunun 15. Maddesine göre bakanlar kurulunca kararlaştırılmıştır. Böylece okulun yeni sayılabilecek binasının eksiklerinin giderilmesine ilişkin çalışmalar yapılmıştır (Devlet Arşivleri Başkanlığı Cumhuriyet Arşivi, Bolu Erkek Öğretmen Okulu hk. 1972, 288- 73 – 19).

3.1.1. Öğretmen Lisesine Dönüşüm

Bolu Erkek Öğretmen Okulu 1975 yılında tüm öğretmen okulları gibi Öğretmen Lisesine, 1975-1976 yılında ise Bolu Eğitim Enstitüsüne dönüştürülmüştür. Bir süre öğretmen lisesi ve eğitim enstitüsü bir arada faaliyet göstermiş daha sonra lise kısmı tamamen kapatılmıştır (Yıldız, 2015, s. 15). Bolu Eğitim Enstitüsü 1982 yılında Gazi Üniversitesi'ne bağlanarak Ankara merkezli Gazi Üniversitesinin Eğitim Yüksekokulu adını almıştır. 1982 yılından 1992 yılına kadar da Ankara Gazi Üniversitesi Eğitim Yüksekokulu veya Eğitim Fakültesi şeklinde hizmetine devam eden kurum 3 Temmuz 1992 tarihinde Bolu merkezde İzzet Baysal Vakfı tarafından destekle açılan Abant İzzet Baysal Üniversitesine devretmiştir. Bolu Erkek Öğretmen Okulu günümüzde eğitim öğretim faaliyetlerinde bulunan Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nin çekirdeğini oluşturmuştur. (Özdemir-Tiryaki, 2022, s. 182-183).

3.2. Okulun Yönetimi ve Görevlileri

Öğretmen yetiştirme okullarında yönetim ve idarenin görev ve sorumluluğu okul müdürlerine aittir. Okul müdürlerinden sonra yetki sırası, müdür başyardımcısı, eğitim şefleri, müdür yardımcıları, tarım, atölye ve sağlık şeflerinden oluşmaktadır (İlköğretmen Okulları İdare Yönetmeliği, 1965, s.248). Okul müdürleri, okulun eğitim öğretim amaçlarına uygun yönetilmesinden sorumlu en yüksek kişidir. Eğitim öğretimin devamlılığını sağlayarak okul için gerekli tasdikname, diploma ve belgeleri onaylar. Okulun harcamalarını, maaşlarını ve demirbaş eşyalarını denetler. Öğretmenlerin disiplin işlemlerini takip etmiştir. Okulun ders çizelgeleri, eğitim ve yönetim kadrosunun planlanması, eğitim ve kültür faaliyetlerinin yürütülmesinden sorumlu olmuştur (İlköğretmen Okulları İdare Yönetmeliği 1965, s.248). Müdür yardımcıları, müdürler tarafından planlanan işlerin yürütülmesinde müdür yardımcı olarak okulun öğrenci kayıt ve kabulleri, devamsızlık, izinler, askerlik işleri ve disiplin kurulu ile ilgili takip ve evraklar ile toplantı, gezi, gösteri gibi organizasyonların yapılması da görev ve sorumluluk üzerindedir (İÖÖİY, 1965, s.252).

Okulun eğitim öğretim faaliyetlerinde idari kadro ile eğitim şefleri, tarım eğitim şefleri, atölye eğitim şefleri, sağlık eğitim şefleri ve öğretmenler idari hükümlerce belirlenen yönetmeliklere uygun bir şekilde ders planı, programı, öğrenci koordinasyonu, sosyal etkinliklerin düzenlenmesi gibi işlerden ve kendi uzmanlıklarını ifa etmekten sorumlu tutulmuşlardır (İÖÖİY, 1965, s.255).

3.3. Öğrenci

Öğretmen okullarına 1955 yılında Talim Terbiye kurulunca hazırlanan ve 15 sayılı karar ile Kabul edilen “Öğretmen Okulları İdare, Disiplin ve İmtihan Yönetmeliği” kapsamı içerisinde öğrenciler eğitim öğretim faaliyetleri için alınır. Yönetmelikte yer alan 110/b-c maddesine göre ise alınacak öğrencilerin okulun öğretmen durumuna göre tek bir öğretmen ya da bir sınıf ve bir başöğretmen tarafından mülakata alınması kararlaştırılmıştır. Daha fazla öğretmenin bulunduğu okullarda ise mülakat öğretmenler kurulu tarafından yapılır. Mülakatlarda öğrenci adaylarının çalışkanlığı, sabrı, diksiyonu, jest ve mimik kullanımı, öğretmenlik mesleğine olan sevgisi ve ahlaki tavırlarına bakılır bütün bu değerlerin incelenmesi sonucunda karar verilir. Okullar kademelerine göre derecelendirmiş ve 6 yıl eğitim öğretim süresi olan okullar olarak planlanmışlardır (Öğretmen Yetiştiren Her Derecedeki Okul ve Enstitülere Öğrenci Kayıt ve Kabul İşleri Hakkında Genelge ve Geçici Yönetmelik, 1952, s.27-28) Okul kayıt ve kabul şartları ise; Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak, fiziki ve psikolojik açıdan sağlıklı olmak, öğretmenlik mesleği için belirli bir kusurlu olmamak (İşitme, görme engeli vb), evli veya nişanlı olmamak, Seçilmiş olmak ve seçme sınavında başarılı olmak şeklinde belirlenmiştir. 3 yıl ve 6 yıl eğitim veren okul kademeleri kendi içlerinde farklı şartlar altında başarılı olan adayları okula kabul etmiştir (İÖÖİY, 1965, s.268).

Öğrencilerin okul alınabilmesi için yapılan sınav, ilgili yönetmeliğin 112. Maddesi gereğince Öğretmen Okuluna müracaat eden adayların Türkçe ve matematik derslerinden açık uçlu yazılı sınava tabi olmaları şarttır (İÖÖİY, 1965, s.268). Türkçe sınavında öğrencinin düzeyine uygun bir şekilde okuduğunu anlama, zihinde canlandırma, sebep-sonuç ilişkisi kurma, metin içi ve dışı anlamlandırma, yazım kurallarına uyma, kendini yazıyla ifade edebilme, kelimeleri yerinde ve anlamlı kullanabilme, mantığa uygun metin oluşturma, yöntem ve tekniklere uygun yazı yazabilme kabiliyetleri sınanmıştır. Matematik sınavında bilgi temelli işlem becerisi, mantıksal sonuç kurabilme ve matematiğin günlük yaşamla ilişkilendirilmesi yetkinliklerine bakarken bu sınav sırasında öğrencinin hızı da ölçme değerlendirme kriterleri arasında yer almıştır. Matematiksel düşünme becerisi ölçülmüştür. (Kuru & Uzun, 2008, s. 215).

3.3.1. Kılık Kıyafet

Okula kaydı alınan öğrenciler 1965 yılında çıkartılan İlk Öğretmen Okulları Yönetmeliğinin 143. Maddesi gereğince öğrenci kıyafetlerinin temiz, düzenli ve sade olması gerekmektedir. Erkek öğrencilerin saçları kısa, sakal ve favori bırakmaları ise yasaktı. Kız öğrenciler içinse saçların düzenli olması gerekmektedir. Öğrenciler okul kıyafetleriyle birlikte herhangi bir zümreyi veya topluluğu taklit edecek şekilde giyinemezlerdi. Şapka, kasket ve kravat takmak zorunlu kılınmıştır (İÖÖİY, 1965, s.271).

3.3.2. Öğrenim Dönemi

Dersler o öğretim yılının eylül ayında son hafta başlarken, dönem bitişi ise aynı eğitim öğretim yılının haziran ayının son haftasıdır. Okulun haftalık planda cumartesi günlerinin de yarım gün dahil edilmesi nedeniyle okul kapanma günü cumartesidir (İÖÖİY, 1965 s.267).

3.3.3. Ölçme ve Değerlendirme

Eğitim öğretim süreçlerini sürdüren öğrencilerin ölçme ve değerlendirilmesinde ilk dikkat edilecek husus öğrencinin bilgiyi ezberlemesi değil öğrenmesidir. Öğrencilere verilen kanaat notunu, yazılı ve sözlü sınavlarla birlikte öğrencinin ödev performansı etkilemektedir. Sınavlar ise bütünleme, engel ve okul bitirme şeklinde üçe ayrılmıştır. Yönetmeliğin 16/a maddesine göre imtihanlardan alınabilecek notlar; Pek İyi 10-9, İyi 8-7, Orta 6-5, Zayıf 4-3, Pek Zayıf 2-1, Boş 0 şeklinde belirlenmiştir (MEB İlköğretmen Okulları Sınıf Geçme ve İmtihan Yönetmeliği, 1969, s.75-77). Öğrencilerin sınıf geçebilmesi içinse her üç not döneminde kanaat notlarının ortalamasının 5 ve üzeri olması gerekmektedir. Gerekli durumlarda ise kanaat notlarına ek olarak öğretmenler kurulunun değerlendirmesiyle öğrencilerin sınıf geçmesi sağlanmıştır (MEB İOSGİY, 1969, s.77-79).

3.3.4. Mezuniyet

Okulu bitirmek için sistemde güz ve bahar olmak üzere iki sınav dönemi vardır. Öğrencinin okulu bitirebilmesi için dört sınav döneminde de başarılı olması gerekmektedir. Aksi olması durumunda öğrencilerin okulla örgün ilişkisi kesilir ve mezuniyet için dört dönemlik dışarıdan bitirme hakkı verilirdi (MEB İOSGİY, 1969, s.77-79). Eğitim-öğretim süresine göre ortaokulun ardından "3 sene" ya da ilkokulun ardından " 6 sene " öğretmen okulunu bitiren kişiler 18-19 yaşında " İlkokul sınıf öğretmeni " olarak görevlerine başlardı.

Bolu Erkek Öğretmen Okulu 1948 yılında eğitim öğretim faaliyetlerine başlamış ve ilk mezunlarını 1950-1951 eğitim öğretim yılı içerisinde vermiştir. 1950-1951 eğitim öğretim yılında 21 kişi mezun olmuştur. 22 Kasım 1951 tarihinde okullara olan talepte %19 artış görülmüştür. 1965-1966 eğitim öğretim yılında talebe sayısında 2 katından fazla artış meydana gelmiştir. 1110 civarında yatılı erkek öğrenci bulunmaktadır. 1950 yılında ilk defa kızlar okula dahil edilmiştir. 1952-1953 eğitim öğretim yılında erkek öğretmen okulu ilk kız mezunlarını vermiştir. 1970-1972'de 2 öğretmen okulunda 3.659 öğrenci ve 133 öğretmen görev yapmıştır.

3.4. Eğitim Öğretim Programı ve Okutulan Dersler

Köy enstitüsü felsefesi ile yola çıkan öğretmen okullarında öğrencilerin akademik gelişimi yanı sıra kurumun ders dışı gelişimleri de önemlidir. Öğretmen okullarında yaparak yaşayarak öğrenme modeli uygulanmıştır. Öğretmen okulu öğrencileri akademik eğitimleri ile müzik aletleri çalmış, yörelere ait oyunları öğrenmişlerdir (Özkan, 2016, s. 23).

Tablo 1.

3 Aralık 1948 Tarihinde Yayınlanan Tebliğler Dergisi Sayısında Öğretmen Okullarında Okutulan Dersler ve Bunların Haftalık Tutarlarının Belirlenmesi Konusunda 240 Sayılı Alınan Karardaki Verilerden Yararlanılarak Hazırlanmıştır.

Dersler	Birinci Sınıf		İkinci Sınıf		Üçüncü Sınıf	
	Kız	Erkek	Kız	Erkek	Kız	Erkek
Türkçe	3	3	3	3	2	2
Eğitbilim	-	-	2	2	1	1
Ruhbilim	2	2	2	2	-	-
Eğitimbilim Tarihi	-	-	-	-	2	2
Öğretim Usulü ve Uygulama	-	-	2	2	7	7
Toplumbilim	-	-	-	-	2	2
Tarih	2	2	2	2	2	2
Coğrafya	2	2	1	1	2	2
Matematik	4	4	4	4	1	1
Fizik- Kimya	4	4	4	4	-	-
Tabi Bilimler ve Sağlık Bilgisi	2	2	2	2	3	3
Okul Sağlığı Bilgisi	-	-	-	-	1	1
Yabancı Dil	3	3	2	2	-	-
Jimnastik	1	1	1	1	1	1
Resim	1	2	1	1	1	1
İş	1	2	1	2	1	2
Biçki – Dikiş	2	-	½	-	½	-
Ev İdaresi	-	-	-	-	½	-
Çocuk Bakım	-	-	½	-	-	-
Müzik	1	1	1	1	1	1
Askerlik	1	1	1	1	1	1
TOPLAM	29	29	30	30	30	30

Okulların eğitim öğretim sürelerine ilişkin kararlar 1969-1970 eğitim öğretim yılına kadar ilkokul sonrası 6 ve ortaokul sonrası 3 yıl eğitim veren okullar olarak Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğünün 17 Aralık

1969 gün ve 320.2/212-19516 sayılı yazısı, Bakanlık Makamının 17.12.1969 gün ve 19517 sayılı oluru ve Talim Terbiye Kurulunun 18 Mart 1970 tarih ve 44 sayılı kararı ile, ilköğretmen okullarına ilkokulla birlikte 7 yıl, ortaokulla birlikte 4 yıl eğitim öğretim vermesi kararlaştırılmıştır (Arslanoğlu, 1998, s. 130). Kız ve erkek öğretmen okulları için büyük ölçüde aynı dersler okutulsa da yer yer okutulan derslerde değişiklikler yapılmıştır. Öğrencilere verilen derslerde eğitim elemanı ve okutulan kitaplar büyük önem taşımıştır. Öğrencilerin akademik gelişimi haricinde sanat alanında ilerlemesi ve pratik derslerin uygulanmasında önemli bir husustur (Sağlam, 2007, s. 130). Öğretim sürelerine göre değişkenlik gösteren programlarda ise 3 yıllık eğitim süresi olan programda dersler sabit kalırken, 4 yıllık eğitim süresi olan programda ise fen ve edebiyat olmak üzere dersler iki kola ayrılmış, yabancı dil zorunlu hale getirilmiştir (Baykan, 2004, s. 78).

Öğretmenlik mesleğinin teorik bilgilerini pratiğe dönüştürmek için öğrenciler staj programlarına dahil edilmiştir. Yapılan staj ve uygulamalar tüm sene içerisinde değerlendirilmiş ve not olarak verilmiştir. Öğrencilerin stajları sayesinde öğretmen adayı açısında öğrendiği mesleki bilgiyi pratikte uygulama şansı yakalamıştır. Okul açısından aktarılan bilgilerin yeterliliği ve buna ilişkin mesleki bilgiyi değerlendirmek okulun yararına olmuştur. Staj yapan adaylara sadece mesleki bilgi değil adaya aktarılmak istenen tutum ve davranışlarında ölçülmesi için kullanılmıştır. Adayın çevreyi tanıma konusundaki kazanımları da değerlendirilmiştir (Öğüş, 1966, s. 5-6). Öğrenciler staja gittikleri yerlerde ilk haftalarını gözlem yaparak geçirirler, değerlendirmelerin ardından ders vermeye başlar ve ders verme sıklığı arttırıldı. Aday öğrenciler köy ve şehir okullarında ayrı ayrı staj yapmaktaydı. Stajda olan aday öğretmenler sadece akademik değil sosyal faaliyetlere de katılırlardı (Öğüş, 1966, s. 16). Stajların değerlendirilmesi ise kademeli bir şekilde yapıldı. İlk aşamada dersler sınıf öğretmenleri ve stajyer öğretmenlerce değerlendirilirdi. Günün değerlendirilmesinde okulun müdürü de dahil olmaktaydı (Sağlam, 2007, s. 140).

3.5. Mezunların Görevlendirilmesi

Eylül 1950 tarihinde okulun mezun 30 öğretmeninin görevlendirilmesi; Hakkâri: Efrayim Yukuştan, İbrahim Erol, Mehmet Orhan Erdem, Ali Fikret Sayrak, Ali Akgün. Tunceli: Ali Cercioğlu, Cevat Ülker, Nüzhet Kutlug. Muş: Cevat Çankayın, Nusret Ural, Ziya Mayadağ, Metin Boduroğlu. Bitlis: Selahattin Ecevit, Yaşar Tümer, Hilmi Güler. Mardin: Ahmet Kenan Demirci, Orhan Seyfi Diker, İsmail Gündüzcan, Nihat Dizlik. Van: Cahit Güraydın, Hüseyin Kılıçkan, Ethem Gürpınar, Mustafa Yazla, Hüseyin Avni Kütük. Ağrı: Nurettin Taşçı, Yusuf Gönenç, Ahmet Ayhan Altıkuş, Nazmi Telkenan, Ali Yazar. Adana: Veli Asanda (Bolu Gazetesi, 14 Eylül 1950, s.3)

Ağustos 1955 tarihinde okulun mezun öğretmenlerinin görevlendirilmesi; Sakarya: Celal Mutlu, Erol Öztaşkın, Rahmi Ayan, Ahmet Gürel. Ankara: Yılmaz Kılınç, Yusuf Yar, İrfan Konukçu, Reyhan Çelen. Bursa: Kerim Kurtuldu, Ayhan Yaylalı, Türkan Arman, Hatice Şengül, Tahsin Özçarıkcı, Cemil Sağlam. Bolu: Sabri Güneykaya, İsmail Hakkı Karakaya, Ferhan Mutluer, İsmail İsmet Taşkın, Yılmaz Haskan, Türkan Mutluer, Müferret Çetek, Erol Açıkgözoğlu, Güray Arar, Mehmet Cankalyoncu, Meral Suna Huş, Cavit Uslu, Osman Aydın, Ayla Tekindur, Sezen Ertan, Yıldız Karatekin, Türker Başol. (Bolu iline görevlendirilen öğretmenlerin 22 Ağustos tarihinde hangi köy ve kazada görev alacakları belirlenmiştir.) Çankırı: Ergün Duranık. Balıkesir: Yüksel Çakman. Sinop: Fatma Öçal. Muğla: Necdet Yekta Çağal Zonguldak: Öner Öztuna. İzmir: İsmail Necdet Tuna. Ordu: Tahsin Saygılı Kocaeli: Alaettin Durak. Antalya: Hayrullah Erçetin Manisa: Orhan Can. Maraş: Sait Ertunca. Samsun: Bedii Pırılı. Bilecik: Hüseyin Özcan. (Bolu Gazetesi 15 Ağustos 1955 s.1)

Ekim 1957 tarihinde okulun mezun 21 öğretmenlerinin görevlendirilmesi; Çankırı: Erol Dinçer. Sinop: Vedat Özgören, Ali Ergün. Kastamonu: Aziz Büyüksarı, Davut Özbek, Remzi Bazlamacı, İsmail Güneş. Ankara: Yılmaz Ayhan. Çorum: Süreyya Eryaşa, Atilla Ünal. İzmir: Önder Yılmaz. Erzurum: Turan Durmuş, Aziz

Çetin. Diyarbakır: Enver Çağlar, Mustafa Gürten, Salih Gülen. Manisa: Necati Ergün. Bolu: Gülser Subaşıoğlu, Hüseyin Çakılı, Nazmi Özkan, Mustafa Devedengioğlu. (Bolu Gazetesi 21 Ekim 1957 s.1).

Ağustos 1959 tarihinde okulun mezun öğretmenlerinden Bolu Vilayetine tayin olanlar; İsmail Aydın, Zuhal Bilgin, Ali Alkan, İhsan Türkgölü, Hikmet Çetin, İsmail Özcan, Yaşar İnsel, Ömer Doğru, Yurdanur Kuzucu, Sevim Bayındır, Nimet Yaşlı, Yurdanur Kutluer, İsmail Kaya, Gülsen Onur, Süheyla Ay, Sami Şimşek, İrfan Çiftçi, Hayrettin Topçu (Bolu Gazetesi, 6 Ağustos 1959 s.1.)

Ağustos 1960 tarihinde okulun mezun öğretmenlerinin görevlendirilmesi: Yozgat: Atila Acar, Naci Moza, Fevzi Can, Cemil Yaraş, Durmuş Yeler, İsmail Taşkın Şerafettin Altıntaş, Adem Ünal. Bolu: Atila Oyat, Ayten Esin, Necati Calayır, İhsan Olcay, Ergin Şenay, Muhsin Yıkılmaz, Süheyla Dilber, Ruşen Ateş, Sami Korkmaz, Yüksel Özcan, Aynur Kulludemir, Melek Güldan Yalınkılıç, Şadiye Orhanalp, Yurdagül Güngör, Mehmet Başaygün, Emin Kuzucuoğlu, Mehmet Ruhi Erata. Sakarya: Behiye Kocabaş, Kemal Bilge, Necdet İsmail Erdem. Bilecik: Mehmet Demirhan, Seyfi Görmüş. Rize: Engin Temel. Hatay: Ayfer Yaman, Selim Taştepe. Amasya: Çetin Meriç. Ankara: İsmail Erdem. Sinop: Yurdagül Güngör. Niğde: Cengiz Şengül (Bolu Gazetesi, 4 Ağustos 1960 s.1)

Bolu İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün 1980-1990 yılları arasında il içerisinde görev yapan öğretmenler arasında "yılın öğretmeni" ödülü tertip etmiştir. Düzenlenen etkinlikte Bolu Erkek Öğretmen Okulu mezunu pek çok öğretmen bu ödüle layık görülmüştür. Ödüle layık olan Erkek Öğretmen Okulu mezunu öğretmenler; 1984 yılında Cevat Abak, 1985 yılında Turan Lokumcu, 1986 yılında Necip Ustaoglu, 1987 yılında Necati Calayır, 1989 yılında Cahit Dinçtürk ve Rasim Çolak.

3.6. Sosyal, Kültürel ve Sportif Faaliyetler

Bolu Erkek Öğretmen Okulu da diğer öğretmen yetiştiren okulların geleneğini devam ettirerek akademik başarıların yanına sosyal, sportif ve kültürel anlamda faaliyetler yürütmüşlerdir. Özel günlerin kutlanmasında ve milli bayramlarda aktif rol almışlardır. Özellikle 16 Mart 1848 senesinde açılmış olan öğretmen okulları nedeniyle 16 Mart tarihi her sene büyük coşkuyla kutlanmıştır. Öğretmen okulları günü haricinde 23 Nisan, 19 Mayıs, 30 Ağustos gibi milli bayramlarda kutlamalarda hem gösteri aşamasında hem de organizasyon aşamasında görev almışlardır. Okul sonu gösterilerinde dünya klasiklerini oynamışlar, sanat sergileri tertip etmişlerdir. Sanat faaliyetleri kentin ilk kültür sanat dergisi olan Çele'de sıkça bahsedilmiştir.

Okul öğrencilerin eğitiminin yanı sıra kent eğitimi içinde faaliyetler yürütmüştür. Öğrencilerin sosyal becerilerini geliştirmek için geziler düzenlemiştir. Öğrencilerin gelişimlerine katkı bulunan gezilerle birlikte öğretmenlerin mesleki gelişimleri içinde özel kurslar ve geziler düzenlenmiştir. Öğretmenlerin gelişimi için yurt dışı gezileri de düzenlemişlerdir (Bolu Gazetesi, 28 Aralık 1950). Kentin eğitimine katkıda bulunmak için Erkek Öğretmen Okulu öğretmenleri diğer okullarda görevli öğretmenlerle mesleki deneyimlerini paylaşmak adına kurslar açmış, böylece şehirde eğitim öğretim gören tüm öğrencilere ulaşma fırsatı yakalanmıştır (Bolu Gazetesi, 27 Şubat 1958).

Özellikle aynı dönemlerde faaliyet gösteren Kız Öğretmen Okulu ile tatlı bir akademik rekabete girişmişlerdir. Eğitim gören öğrencilerin çevrelerine olumlu örnek teşkil etmesini sağlamak amacıyla münazaralar ve özellikle Kız Öğretmen Okulu ile yarışmalar düzenlemişlerdir. Münazaralar gazete haberlerine konu olmuştur (Bolu Gazetesi, 4 Nisan 1955).

Sportif anlamda okul voleybol, hentbol ve futbol arsl müsabakalara katılmışlardır. Okul sadece il bazında düzenlenen turnuvalara katılmamış 1956 yılının bahar aylarında Öğretmen Okulları spor haftasında organizatör rolü de üstlenmiştir (Bolu Gazetesi, 28 Mayıs 1956).

Bolu ilinde yayın yapan resmi yayın organı 2 Ocak 1913 tarihinde yayın hayatına başlayan Bolu Gazetesi'dir. Resmi yayın organı haricinde 1958 yılında günlük olarak yayınlanan Yeni Hamle ise iki yıl

sonra haftalıkla dönmüş ve 1964 yılında kapanmıştır. Yerel gazetelerin yanında aylık düşün sanat dergisi Çele Bolu İlinde yayın yapmıştır. (Özsoy, 2019, s. 107)

Bolu Erkek Öğretmen Okulu ile ilgili bilgilerin çoğunu Bolu ilinin resmi yayın organı olan Bolu Gazetesi'nde bulunmaktadır. Fakat okul kendi içerisinde de basın yayın faaliyetlerinde bulunmuştur. Yerel basın dışında Dostadam Gazetesi'nin 10 Aralık 1960 yılında çıkarttığı basımının bir sayfası Bolu Erkek İlköğretmen Okulu Kültür Yayın Kolu Tarafından hazırlanmıştır. Okulun öğrenci faaliyetlerinin düşün, sanat, spor veya benzeri pek çok alanda geniş bir çerçevede geliştiğini görülmektedir. Araştırma konusunda hem de okulun kültürel sosyal faaliyetleri konusunda birçok hususu basın yoluyla elde edilmiştir.

Cumhuriyetin temeli olan demokrasi okul içinde de sıkça kullanılmıştır. Öğretmenlerin demokrasi uygulamalarını etkin ve aktif bir şekilde kullanması meslek hayatlarında öğrenciye katacakları değerler olarak görülmüştür. Buna ilişkin olarak okulun öğrenci kaidesinde yönetimde öğrenciler gruplar kurmuş ve okul seçimlerine girmiştir. 1963 yılında yapılan seçimlerde Bolu Erkek Öğretmen Okulu Öğrencileri Derneği seçimini, Ali İhsan İnğenç'in başkanı bulunduğu İnğenç Grubu kazanmıştır.

Diğer eğitim öğretim kurumları ve çok kişili komple kurumlarda olduğu gibi Bolu Erkek Öğretmen Okulu da dernekleşmiş ve faaliyetler yürütmüştür. İlk dernekleşme adımı 20 Ocak 1949 tarihinde Bolu Öğretmenler Derneği bünyesine dahil olunarak atılmıştır. Bolu Erkek Öğretmen Okulu öğretmenleri Bolu da görev yapan öğretmenlerin hareketine katılmıştır. 10 Şubat 1955 tarihinde ise Bolu Erkek Öğretmen Okulu Okul ve Öğrencileri Koruma Derneği kurulmuştur. Bu tarihten itibaren Bolu Erkek Öğretmen Okulu'nun eğitim paydaşları Bolu 'da görev yapan meslektaşlarıyla birlikte dernek faaliyetlerine girişmişlerdir. Dernek kurucuları; Mustafa Uz, Adnan Arar, İsmail Mutluer, Kazım Kalaycıoğlu, Vahap Tuncer, Mehmet Özdemir, Sezai Ergün ve Fuat Torun yer almıştır. Senelik olarak yapılan kurul toplantıları takip eden senede 29 Mart 1956 ve 17 Mayıs 1956 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir. (Bolu Gazetesi, 17 Mayıs 1956).

3.8. Okulun İhtiyaçlarının Karşlanması

Bolu Erkek Öğretmen Okulu belirli dönemler dışında da sürekli eğitim veren yatılı öğrencileri nedeniyle sürekli yaşayan bir kurum yapısına sahip olduğu için okulun ihtiyaçları gün yüzüne çıkmaktadır. Bu nedenle okul ihtiyaçları ihale yolu ile belli dönemlerde karşılanmıştır. İhale öncesi gazetelere ilan verilmiştir. İhale zamanı geldiğinde ise okulun ihtiyaçları en makul şekilde karşılanmıştır. Sadece gıda ürünlerinde değil giyim ürünleri veya ders materyalleri de okul ihtiyaçları arasındadır.

4. TARTIŞMA ve SONUÇ

Cumhuriyet döneminde köy nüfusunu eğitime katarak dönemin ihtiyaçlarını kendi kaynaklarıyla karşılayan nitelikli kurumlar köy enstitüleri olmuştur. Faaliyet gösterdiği yıllarda donanımlı öğretmen yetiştirmeyi kendine felsefe edinen enstitüler yeni kurulmuş olan ülkenin çağdaşlaşmasında önemli rol oynamıştır. Köy enstitülerinin sonuna yaklaşılmamasıyla aynı felsefeyi yaşatacak öğretmen okulları kurulmaya başlanmıştır.

Köy enstitüsü felsefesinin devamı olan öğretmen okulları aslında dönemin ihtiyaçlarına uygun donanımlı, nitelikli eğitim veren kurumlar olarak karşımıza çıkmışlardır. Günümüzde kurumsal anlamda yapılabilecek ilk hamle olarak günümüzün ihtiyaçlarına uygun nitelikli öğretmen yetiştirme okulları açılması fikri söylenebilmektedir.

Açılan öğretmen okulları kadro niteliği, öğrenci seçimi, kayıt kabulü gibi konularda kendi döneminin en göze çarpan kurumları olmuşlardır. Buna uygun olarak öğrenciler detaylı bir eleme sürecinden geçerek, yapılan yazılı sınav ve sözlü mülakatlarda başarılı olmasının ardından okulu bitirme sürecine kadar

öğrencilerin bilgileri düzenli aralıklarla ölçülmüştür ve takipli bir sistem içerisinde nitelikli eğitim almışlardır.

Kurumsal yapının üzerine eğitim öğretim planlamasında teorik bilgiyi aynı felsefe doğrultusunda pratik bilgiyle birleştirerek, olumsuz şartlar ve durumlarda bile öğretmenlerin eğitim sürecini yönetebilmeleri ve problem çözebilmeleri sağlanabilir. Öğretmen okullarında adaylar hem köy hem kent stajı yaparak ülkenin gerçek dinamiklerine hâkim, alan bilgisi yüksek, sosyal, kültürel ve sportif süreçleri yönetebilecek bireyler olarak yetişmişlerdir. Öğretmen adaylarının seçimi ile başlayan süreci, teorik eğitim süreci, pratik deneyim süreci ve istihdam ile sonuçlandırarak yetiştirilen öğretmenlerin bilgi birikimlerini ve niteliklerini doğru bir şekilde nesillere aktarması sağlanabilir.

Kurum ve birey açısından incelediğimizde dönemin ihtiyaçlarına uygun, nitelikli eğitim veren öğrenciyi ve istihdam şartlarını doğru yönetebilen, sürdürülebilir, yenilikçi, çağdaş, bilimsel ve deneye dayalı eğitim sistemi oluşturulabilir. Bu sistemin en büyük çarkı olan öğretmenlerin iyi yetiştirilmesi ülkenin müreffeh yarınlarının mimari olacaktır.

Köy Enstitüleri ve Öğretmen Okulları cumhuriyetin ilk yıllarından itibaren Anadolu halkının gereksinimlerini akademik beceriyle birleştiren ve ülkenin her köşesine bu bilgi birikimin aktarılmasını sağlayan kurumlardı. Günümüzde aynı mantıkta açılacak okullar yerine dönemin şartlarına uygun, fırsat eşitliğini ve insanı çalışma şartlarını sağlayacak okulların açılması, cumhuriyetin ilk yıllarında başlayan eğitim faaliyetlerinin felsefesini yakalayabileceği söylenebilir. Günümüz yüzyılının ihtiyaçları teknoloji, yenilebilir enerji, dikey tarım, sürdürülebilir tüketim veya benzeri alanlarda olup, eğitimin teknolojiye entegrasyonu konusunda yetişmiş nitelikli öğretmenlerle, yurdun ve dönemin ihtiyaçlarının karşılanması beklenebilir. Böylece öğretmen okulları felsefesi tam manasıyla yaşatılabileceği söylenebilir.

Öğretmen okullarının eğitim sistemlerinin çağdaşlaşmasında kullanılabilmesi gerekmektedir. Cumhuriyet döneminin erken dönemlerinde kentlerin eğitime katılmasının yanı sıra bölgelerinin katılmasında da verilen zengin pratik bilgi belirleyicilik gösterebilir. Bolu'da 1948 yılında açılan öğretmen okulu kendi faaliyet dönemi içerisinde hem öğrencilerin hem de kentin eğitiminde büyük paya sahip olmuştur. Okulun imkanları kentin eğitime olan ilgisinin yükselmesiyle geliştirilmiştir. Öğretmen okullarının, 1975 yılında öğretmen liselerine dönüştürülmesiyle açılan okul lise kademesinde eğitim veren nitelikli meslek okulu halini almıştır. Bolu Erkek Öğretmen Okulunun geleneği ise günümüzde Bolu Abant İzzet Baysal Üniversite Eğitim Fakültesi olarak eğitim, öğretim faaliyetlerine devam etmekte ve nitelikli öğretmenler yetiştirmektedir.

Kaynakça /Reference

- 1967 Bolu İl Yıllığı. (1968). Bolu.
- (2022). Türk Dil Kurumu: <https://sozluk.gov.tr/> adresinden alındı
- Arslanoğlu, İ. (1998). Kastamonu Öğretmen Okulları 1884-1977. İstanbul: MEB Yayınları.
- Aysal, N. (2005). Anadolu'da Aydınlanma Hareketinin Doğuşu: Köy Enstitüleri, Ankara Üniversitesi Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi, s. 267-282.
- Baykan, D. (2004). Niğde Öğretmen Okulları. Niğde: Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Bolu İli Yılın Öğretmenleri (1981-1990).
- Bolu Gazetesi (1948, 7 Ekim), Milli Eğitim Bakanımızın Okullarda Tetkikleri, Bolu Vilayet Matbaası.
- Bolu Gazetesi (1948, 4 Kasım) İlimiz Merkezinde Bir Öğretmen Okulu Açılması Kararlaştırıldı ve Hazırlıklara Başlandı, Bolu Vilayet Matbaası.
- Bolu Gazetesi (1948, 9 Aralık) İlimizdeki Öğretmen Okulu Evvelki Gün Törenle Açıldı, Bolu Vilayet Matbaası.
- Bolu Gazetesi (1949, 10 Şubat) Öğretmen Okulu Binasına Yapılacak İlaveler, Bolu Vilayet Matbaası.
- Bolu Gazetesi (1949, 14 Nisan) Öğretmen Okulunun Yemekhanesi İçin Ödenek Geldi, Bolu Vilayet Matbaası.
- Bolu Gazetesi (1950, 14 Eylül) Bolu Erkek Öğretmen Okulu 1950 Haziran Dönemi Mezunlarının Emrine Verildiği İller, Bolu Vilayet Matbaası.
- Bolu Gazetesi (1950 28 Aralık) Öğretmen Okulundan 45 Kişilik Kafile İstanbul'a Gidiyor. Bolu Vilayet Matbaası
- Bolu Gazetesi (1951, 13 Aralık) Öğretmen Okulunun İkinci Kısım İnşaatı Sona Erdi, Bolu Vilayet Matbaası.
- Bolu Gazetesi (1955, 4 Nisan), Münazara, Bolu Vilayet Matbaası
- Bolu Gazetesi (1955, 15 Ağustos) Bolu Erkek Öğretmen Okulu 1954-1955 Haziran Dönemi Mezunlarının Tayin Edildiği Vilayetler, Bolu Vilayet Matbaası.
- Bolu Gazetesi (1956, 17 Mayıs), Erkek İlköğretmen Okulu Okul ve Öğrencileri Koruma Derneği Başkanlığından. Bolu Vilayet Matbaası.
- Bolu Gazetesi (1956, 28 Mayıs), İlköğretmen Okullarının Spor Haftası Maarif Vekilimiz Nutkiyle Açıldı. Bolu Vilayet Matbaası.
- Bolu Gazetesi (1957, 21 Ekim) İlköğretmen Okullarımızdan Güzdönemi Mezunlarının Tayinleri, Bolu Vilayet Matbaası.
- Bolu Gazetesi (1958, 27 Şubat) Bolu Her Dereceli Okul Öğretmenleri ile Yapılan Mesleki Toplantı, Bolu Vilayet Matbaası.
- Bolu Gazetesi (1959, 6 Ağustos) İlköğretmen Okullarından 1958-1959 Ders Yılı Haziran Dönemi Mezunlarından Vilayetimiz Emrine Tayin Edilen Stajyer Öğretmenler, Bolu Vilayet Matbaası.
- Bolu Gazetesi (1960, 4 Ağustos) Vilayetimizdeki Öğretmen Okullarının Bu Sene Haziran Dönemi Mezunlarının Tayin Edildiği Yerler, Bolu Vilayet Matbaası.
- Büyüköztürk, Ş. (2021). Eğitimde Bilimsel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Pegem Akademi.
- Creswell, J. W. (2021). Nitel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Siyasal Kitabevi
- Çele Dergisi, 1963-1964, Yıl 1, Sayı 2-10-5-2, Bolu Kültür Yardımlaşma Derneği
- Devlet Arşivleri Başkanlığı Cumhuriyet Arşivi, Yüksek Planlama Kurulu'nun Bolu Erkek Öğretmen Okulu'nun çatı onarımı projesi hakkındaki raporunun kabulü, hk. 288 - 73 - 19. <https://katalog.devletarsivleri.gov.tr/Sayfalar/eSatis/BelgeGoster.aspx?ItemId=394234&Hash=97CE19E80AD9E62F5B13C7DBF8C6B027875E2489512D9D0709E3845A678605A0&Mi=0> Devlet Arşivleri Başkanlığı Cumhuriyet Arşivi, Bolu Eğitim Enstitüsü ve Erkek Öğretmen Lisesi'ne meyve ve sebze alımı için yapılan ihale. hk. 365 - 23 - 20 <https://katalog.devletarsivleri.gov.tr/Sayfalar/eSatis/BelgeGoster.aspx?ItemId=645933&Hash=F4A9CEF04A6E12F178A7FBA8ED91986C46AA7F0C76E0DF202A907999476BBD04&Mi=0>

- Ekici, G. (2017). Eğitim Bilimine Giriş. Ankara: Paradigma Akademi.
- Gündüz, M. (2023). Eğitim. Tübitak Bilim ve Toplum Başkanlığı Popüler Bilim Yayınları, s. 1-3.
- Kazan, M. (2009). Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Bolu Merkezde Eğitim Kurumları. Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kuru, M., & Uzun, H. (2008). Türkiye'de Öğretmen Adaylarının Seçiminde 1954 Örneği. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, s. 207-232.
- Kıral, B. (2020). Nitel Bir Veri Analiz Yöntemi Olarak Doküman Analizi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, s. 170-189
- Kılıç, F., & Tarhan, M. (2014). Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Bolu'da Eğitim Uygulamaları. AİBÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, s. 157-190.
- Maarif Teşkilatına Dair Kanun. (1926, Nisan 3). TBMM: https://web.archive.org/web/20140513180102/https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/KANUNLAR_KARARLAR/kanuntbmmc004/kanuntbmmc004/kanuntbmmc00400789.pdf adresinden alındı
- Onay, A. T. (1995). Milli Mücadele Yazıları, İstanbul, MEB
- Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü (1975). 1973-1974 yılı, Milli Eğitim Basımevi
- Öğretmen Yetiştiren Her Derecedeki Okul ve Enstitülere Öğrenci Kayıt ve Kabul İşleri Hakkında Genelge (1952). Milli Eğitim Basımevi
- Öğüş, İ. (1966). İlköğretmen Okullarında Staj ve Uygulama. Ankara: MEB Yayınları.
- Özdemir Tiryaki, N. (2022). Cumhuriyetin Öncü Sanayicisi İzzet Baysal. Ankara: Phoenix.
- Özkan, İ. (2016). Türk Eğitiminde Öğretmen Okulları ve Öğretmen Yeterliliklerine Dair Düşünceler. 21.Yüzyılda Eğitim ve Toplum, s. 19-27.
- Özsoy, S. (2019). Çok Partili Hayata Geçiş Sürecinde Yerel Basın Bolu Örneği, İnif e-dergi, s.92- 110
- Sağlam, A. (2007). Gaziantep Öğretmen Okulları. Niğde: Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Sezer, C. (2013). Bolu Mekteb-i İdadisi. Tarih Okulu Dergisi, s. 505-523.
- Tebliğler Dergisi (1955). İlköğretmen Okulları İdare Yönetmeliği. S:838
- Tebliğler Dergisi (1965). İlköğretmen Okulları İdare ve Yönetmeliği. MEB Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğü. C:28, S.1364
- Tebliğler Dergisi (1969). İlköğretmen Okulları Sınıf Geçme ve İmtihan Yönetmeliği. S:1545
- Wofford, K. V. (1952). Köy Okullarında Öğretim. MEB.
- Yeni Hamle Gazetesi (1962, 16 Mart) Erkek Öğretmen Okulu Binası İçin Bakanlıkça Altı Milyon Liralık Bir Tahsisat Ayrıldı.
- Yeni Hamle Gazetesi (1962, 23 Mart) Yeni Yapılacak Erkek Öğretmen Okulu Binasının Arsası Alındı.
- Yeni Hamle Gazetesi (1962, 30 Mart) Erkek Öğretmen Okulu Arsasının Tapusu Bakanlığa Teslim Edildi.
- Yıldız, L. (2015). Sisler Ardından (1972-1980). Trabzon: Mert From Matbaacılık

EKLER

EK-1. Bolu Erkek Öğretmen Okulu Okul arması

EK 2. Bolu Erkek Öğretmen Okulu’nun “Hisar Tepesi’nde” bulunan binası.

EK 3. Bolu Erkek Öğretmen Okulu’nun “Ankara Asfaltı” üzerine yapılan yeni binası.

EK 4. Erkek Öğretmen Okulu ile ilgili bir yerel basın örneği "Erkek Öğretmen Okulu Tedrisata Başladı" haberi 5 Ocak 1962 tarihli Yeni Hamle Gazetesi

18 Nisan 1962

Yeni HAMLE

SAHİBİ
VAHAP TUNÇER
Yeni İdari Müdür
KEMAL ÖZKAN
İdarisi :
Tuncer Mahallesi Tel : 173
B O L U

CUMA
5
OCAK
1962
Fiatı : 10 Kuruş

Yıl : 5 HAFTALIK SİYASİ GAZETE Sayı : 1119

Erkek Öğretmen okulu tedrisata başladı

Bir müddet önce vuku bulan yangın dolayısıyla üst kısmı harap olan okulun kullandırılma getirilmesi ve tedrisatın aksaması için girişilen gayretler çok kısa bir zamanda neticelenmiştir. Kurulan yardım komitesinin bu konudaki çalışmalarına bilhassa okul inşaatında bizzat çalışarak yardım eden köylü Vatandaşlarımızın içten gelen bir arzu ile katılmaları Okulun onbeş gün gibi kısa bir zamanda kullandırılma gelmesini sağlamıştır.

Hafta başında aynı binanın yeniden hizmete girmesi ile okulda bir merasim yapılmıştır.

Merastırda katılacak bir vatandaş topluluğu ile Vali makamı mensupları ve bizzat Okulun durumunu ile ilgilenmek üzere Ankara'dan Şehrimize

Demir çelik stokları

Karabük fabrikası yeni bir çalışma programı hazırlıyor

İstanbul — Karabük Demir ve Çelik fabrikası yıl sonu hesaplarını hazırlamaktadır.

Öğrendiğimize göre, pik, kutuk gibi çeşitlerden gayri diğer mamullerin istihsalı son senelerde çok fazla olmuştur.

Fabrika, stokları eritmek maksadı ile bir süre önce fiyatlarda bir miktar indirim yapmış ve kredili satış usulü ihdas etmek suretile alıcılara azami kolaylıklar göstermiştir.

Buna rağmen stokların erimesi mümkün olmamıştır. Fabrikada 962 senesine 60 bin tonluk bir stok devir edeceği zannedilmektedir.

Fabrika, yeni yıl içinde gerek iç ve gerek dış piyasalarda geniş ölçüde mamullerini satmak için bir çalışma programı hazırlamıştır.

Şehrimizde kış havası başladı

Bir müddetlerberi ara sıra yağmurun ve hafif soğukla devam etmekte olan Kış mevsimi şehrimizde, bilhassa son hafta içinde çok güzel gitmekte idi hatla bu yüzden inşaatlar bile iki güne kadar devam etmekte idi.

İki gündendir bir den bire bozan hava tam bir Kış mevsimini getirmiştir.

Devamlı bir kar ve yağış havası yoksa da arasına hafif kar karışığı yağmur kâfi derecede soğuk yapmaktadır. Önümüzdeki günlerin karlı geçeceği tahmin edilmektedir.

Bolu Erkek İlköğretmen okulu yangını dolayısıyla

Bolu'luların yapmış olduğu Yardım listesi

12,281, 70	Geçen sayıdaki yekûn
10 00	Hamit Şanver
20 00	Abdullah Sipahi
50 00	İbrahim Karagöz
15 00	Teffik Kibar
20 00	Halil Karabacak
10 00	İsmail Gezen
2 50	Cemalittin Yaman
25 00	Abdullah Keçeci
50 00	İsmail Yanardağ
5 00	Muharrem Özgür
25 00	İsmail Tunçer
20 00	Ahmet Bayram
10 00	Muharrem Nazlı
20 00	Arif Obaş
10 00	İsmail Umur
100 00	Arif Gülateş
15 00	Rafet Akçın
10 00	Recai Aydın
10 00	Mehmet Reşkin
5 00	Hüseyin Alp
20 00	Ahmet Kocaali
25 00	Sükrü Özakman
10 00	İbrahim Gönaydin
100 00	Ali Rıza Yardemir
35 00	Recep Aydoğan
20 00	İlyas Başaran
2 50	Muhittin Tahcı
50 00	Erol Ürkmez
15 00	Tefike Türk
100 00	İsmail Şenocak
500 00	Emine Eratay
5 50	İsmail Vermeyen
100 00	Serafettin Sakiroğlu
50 00	İrfan Çınar
5 00	Yakup Öztürk
5 00	Muharrem Gezgün
100 00	Muharrem Çetek
12,857, 20	Bugüne kadar

Orman Yurdu

Hayat kaynağıdır

1958 50 50

EK 5. 16 Mart 1962 tarihli Yeni Hamle Gazetesi'nin Bolu Erkek Öğretmen Okulu için ayırdığı sayfa

Sabıfo 3 YENİ HAMLE 16 Mart 1962

Bolu Erkek İlköğretmen Okulu Haberler Bülteni

Bültenimizi Çıkarırken

Okulumuzda ki korkunç yangın, bir süre öğretim ve eğitim çalışmalarımızı durdurmuştur. Onun için Haberler bültenimizin çıkması da geçiktir. Kardeş okullarımızın bültenlerini almaktayız. Karşılıklı olarak aramızda bir bağın kurulabilmesi bu bülteni çıkarmaktaki en büyük amacımız olmuştur.

Her şeyden önce şunu belirtelim ki; kardeş okullar arasında ki bağını çok zayıftır. Bir siyah bulut gibi memleketimizin üstüne

Okulumuzun olayları

Eğitsel Öğrenci teşkilatı seçimleri yapılmıştır. Seçimlere iki grup katılmış ve çekimeli geçen seçimi Sami Özbattmaz Grubu kazanmıştır. Bu grubun listesi diğer sütunlardadır.

Kültür Yayın Kolu 1 A ve 1 B sınıfları arasında bir münazara düzenlemiştir. Sınıflar berabere kalmışlardır.

Okulumuzla Lise mezunları arasındaki basketbol maçı galibiyetimize neticelenmiştir.

10 Kasım'da Atatürk Kültür — Yayın kolunun ihtifal programı ile anılmıştır.

Okulumuz yeni beden eğitimi tesisleri yapılmıştır.

Yangından sonra Öğretmen Okulları Genel Müdürü Fevzi Ertem okulumuza yeniden öğrenime açmıştır.

Milli Eğitim Bakanı Hilmi İncesulu okulu gezmiş ve ikinci defa yakılmak istenen yerleri görmüştür.

Kız İlköğretmen Okulu Eğitsel Öğrenci Teşkilatı okulumuza geçmiş olsun zi-yareti yapmıştır.

Okulumuz kızları ile Kız İlköğretmen Okulu ping — pong takımı karşılaşmıştır. Arkadaşlarımız 3 — 1 galip gelmişlerdir.

Kültür - Yayın Kolu, Kız Öğretmen Okulu Kültür - Yayın Kolu ile bir münazara düzenlemiştir. Fakat Kız İlköğretmen Okulu her nedense sonradan bu münazaradan caymıştır.

Türkiye'nin Natoya girişinin 10 uncu yıldönümünde bir konferans verilmiştir.

Bir hazırlıksız konuşma müsabakası yapılmış, üncü ilgi Sami Eren, 11 nci ilgi Yücel Albayraktar, 11 nci ilgi Mehmet Ahmetoğlu kazanmıştır.

Staja çıkan son sınıf öğrencileri birer veda gece si hazırlanmışlardır.

Şiirler

DİLEK

Gelinciklerden taç giydireyim
Sana Kraliçem.
Papatyalardan gecelik
Uzak dağlarda senin için
Nergislerden saraylar yapayım
Tüm çiçekler senin olsun
Ben uşağın olayım
Yeter.

Yılmaz Gülce

OLUMCE

Yarı uykuda anladığım
Bin yalnızlıkla yağmakta
Üstüne üstüne
Diktiklerimi kopardınız da

Hasan Ahtürk

İKİ KOŞE

Bir ağacın olmadık yerinde bir yaz,
Göge uzanır
Bir çiçeğin en diri yerinde
Bir yalnızlık
Oldum olasıya . . .

Ertan Kespiç

OKULUMUZ YANDI

13 - Aralık 1961 Çarşam ba günü, saat 3.30 da okulumuz laboratuvarından çıkan bir yangın, 20 dakikada okulun bütün çatısını sarmış ve büyük bir felâ-kete sebep olmuştur. Yangını ilk önce gece bekçisi görmüş ve durumu nöbetçi öğretmene bildirmiştir. Nöbetçi öğretmen yatakhane kısımlarında hiç bir şeyden habersiz uyuyan arkadaşlarımızı uyandırmış ve bu-rası fermen terk edilmiştir. Yangın bütün hızıyla devam ederek; 300000 lira kıymetinde ki laboratuvar içinde çeşitli müzik enstrumanları bulunan müzik dersliği, sosyal bilimler dersliği 15000 ciltlik kütüphane, 2 dershane, 5 yatakhane, revir ve idare kısmının tamamen yanmasına sebep olmuştur. Can kaybının olmayışı tek tesellimizdir. Bu arada arkadaşlarımızın şahsi eşyaları da yanmıştır. İtfaiyenin çalışmaları netice vermemiş ve okulumuz bir harebe yığını haline gelmiş tir.

Bolu halkı yardımımıza ilktolarak koşmuş ve gecelik kıyafetleri ile kajan arkadaşlarımızı giydirmiştir. Bir ilkokulda yatakhane olarak hemen hazırlanmıştır. Ayrıca bir yardım komitesi kurulmuştur. Yangından sonra arkadaşlarımızı sömestr tatili verilmiştir. Sömestr tatilinden dö-

nünce hepimiz hayretler içinde kalmıştık. Çünkü, büyük bir birlik ve çalışma örneği gösteren Bolu halkı onbeş günde, harabe haline gelen okulu yeniden ders yapılacak bir hale koymuş lise binasının bir kısmını da yatakhane olarak hazırlanmıştır. Bolu halkı böylelikle insanlığın ve iyiliğin en büyük örneğini vermiş oldu. Kendilerine bütün kalbimizle teşekkür ediyoruz.

7.1.1962 günü ise acı bir gerçekle karşı karşıya kaldık. Henüz derslere baş lıyalı bir hafta olmuştur. O gece resim-iş atölyesine meçhul bir şahıs tarafından ispiro döklerek, okulumuz ikinci defa yakılmak istenmiş, alevlerin çıktığını gören gece bekçisi; yangını hemen söndürmüştür. Evvelce elektrik kontağından çıktığı sanılan yangının da bu suretle bir kundak oldu ğu anlaşılmıştır.

Meçhul kundakçı 10.1.1962 günü 11-A sınıfına bir mektup göndermiştir. Sınıf Başkanı mektubu okumuş ve okul idaresine vermiştir. Bu mektupda okulun bir haftaya kadar terkedilmediği takdirde tekrar yakılacağı veya uçurulacağı yazılmaktaydı. Mektup polise verilmiş ve polis araştırmalara başlamıştır. Şimdi okulumuz da normal öğrenim devam etmektedir.

Kardeşler okulları Kültür - yayın kolu Başkanlarından bir ricamız

Bütün İlköğretmen okullarında ki öğretmenler ve öğrenciler arasında bir anket açmayı düşündük. Anketimizin konusunu "Bu sene okuyup, beğendiğiniz en güzel eser hangisidir?" sorusu meydana getiriyor.

Kardeş okulların Kültür - Yayın Kolu Başkanlarından ricamız, kendi okullarında bu anketi yapıp, neticelerini bize dildirmeleridir.

Ankete katılanlar arasında çokilecek kura ile 1 inciliği kazanan kitap armağan edilecektir.

İlgileneceğinizi umarak şimdiden teşekkür ederiz.

Kültür Yayın Kolu

Orman yurdun Hayat kaynağıdır Ormanı Şev vekoru

Öğretmen Okullarının Kuruluşu Bugün kutlanıyor

Öğretmen okullarının kuruluş yıldönümü bugün saat 16.30 da Bolu kız ilköğretmen okulu toplantı salonunda yapılacak bir toplantıda kutlanacaktır.

Bu konu ile ilgili olarak daha önce Bolu Kız ve Erkek İlköğretmen okulların mensup idareci ve öğretmenler aralarında toplanarak bir kutlama komitesi seçmişler ve bu komite de kutlama için gerekli hazırlıklarını yapmıştı.

Bugün kız İlköğretmen okulu salonunda komitenin yaptığı ve hazırladığı bir programa göre yapılacak olan kutlama merasimi her iki öğretmen okulunun da iştirakiyle müstereken yapılmaktadır.

Toplantıya ayrıca komite tarafından bir çok kimseler de davet edilmiştir.

EK 6. Bolu Erkek Öğretmen Okulu öğrencilerinin çıkarttığı 10 Aralık 1960 tarihli gazete "Hisar"

Sayfadostadam10 Aralık 1960

Hisar

ONBEŞ GÜNDE BİR ÇIKARHISAR'A BAŞLARKEN

Bu Sayfa:
BOLU ERKEK İLKÖĞRETMEN OKULU KÜLTÜR - YAYIN KOLU TARAFINDAN HAZIRLANMIŞTIR.
Numara: 1

Müdürümüz Hasan Keskin'e 3 Soru

Hayatınızdan kısaca bahseder misiniz?

Bolu ilinin Seben kazasının Keskin mahallesinde doğdum. İlk tahsilimi Seben'de, Orta tahsilimi Bolu Öğretmen Okulunda yaptım.

25 Eylül 1932'de Gaziantep'te öğretmen olarak vazifeye başladım. 1 yıl köyde ve şehirde ilkökul öğretmenliği yaptıktan sonra, 1943 Eylülünde Gazi Eğitim Enstitüsü Pedagoji Bölümüne girdim. 1945'de mezun oldum. Bir yıl Kastamonu'da İlköğretim müfettişliği yaptım. 1947'den bu yana da muhtelif öğretmen okullarında vazife gördüm.

«Öğretmenlik bir tanrı sanatıdır.» sözü sizce doğru mudur?

B

Öğretmenliğin diğer mesleklerden ayrılan bir yönü vardır. Her meslek mihlinin, malzemesi iğine hazır vaziyettedir. Malzemenin evsafi, elisi nerede hangisinin kullanılabileceği kat'i tanrı yarattığı olan insanlar pek çok vasıflarla yarattığı insanın emiyatını istediği bir insan haline gelmesi daha doğrusu bir insanın bütünüyle şekillenmesi mahir, sanatkar bir öğretmenin işidir. Bu bakımdan filozofun söylediği sözde büyük bir hakikat payı vardır.

Zamanımızda öğretmenliğe değeri kadar önem verilmesine inanıyor musunuz?

Her meslek sahili meydana getirdiği eserle, işle değer kazanır. Büyük Atatürk «Maâlimler yeni nesil azerinin olacaktı.» derken mesleğimizin değerini çok açık ve çok vezir bir şekilde ifade buyurmuşlardır. İzi üzerinde hassasiyetle yürüdüğümüz büyük Atatürk bu takdir ve iltifatları mesleğimize verilen değerin önemini belirlemektedir. Ancak, bu meslek elemanları çalışmalarınızda, muhtemelenki tesirlemişler; kültürümüz ve her türlü davranışlarımızda bu değere layık olduğumuzu hat etmiş olabilir.

Okulumuz Kültür - Edebiyat - Yayın kolu kardeş okullara sesini duyurmak ve gizli kalmış kabiliyetleri ortaya çıkarabilmek için, şehrimizde emekli bir meslek arkadaşımız tarafından çıkarılan «dostadam» gazetesinin bir sayfasını almıştır.

Amacımız, san'at fıkır ahımlarını yakından takibetmek, öz ürüncesi öğretmen adaylarına yol gösterip, onları hayata hazırlamak ve çalışma zevki vermektir. Bu arada, bu konudaki çalışmalarımızla birlikte okulumuzun durum ve olaylarını her onbeş günde bir sizlere duyurmaya çalışacağız. Başka yollardan fikirlerimizi yaymak olanağından yoksunuz. Hisar, bu durumu büsbütün değilse bile, hismen gidermeğe çalışacaktır. Sayfamız sütunları bütün kardeş okul öğrencilerine açıktır.

Bu yayınımla siz değerli arkadaşlarımızın hür fikirlerini yayacak ve gerçekleştirmeye çalışacaktır. Bu konuda yardımdan kaçınmıyacağınız inanarak yayınıma başlıyoruz. Saygılarımızla.

Kültür-Yayın Kolu Bşk.
Abdürrahim Emirdoğan

Ailede ve Okulda Eğitim:

Çocuğun İmgelem Kabiliyetini Nasıl Tesbit Edebiliriz

Çocukları sağlan algılar kazanırmak, hemen mümkün olan her şeyi baş duyusu vasıtasıyla öğretmek başta gelen ödevimiz olmalıdır. Bu arada çocukların çok şey görmesi, çok okuması, çok düşünmesi de şarttır. Hazır olmayan oyuncaqlarla oyunlar oynatmakda imgelemen gelişmesinde büyük rol oynar. Serbest resimle (bilhassa hayali olanlar) yaptırarak, sonra bunlar üzerinde konuşmak, eksiklikleri tamamlamak da aynı gayeye hizmet eder. Korkunç cin, peri masalları okunmak gibi iyi hazırlanmış masallar okutmak ve diyetmek de faydalıdır. Robinson ve Donkişot tarzındaki hikâyeler, çocukların imgelem kudretlerini harekete getirir. Buralardaki kakra manların iyi karakterli, kötüleriyle savaştan kimseler olması tercih edilmelidir. Çocuklar, daima iyi şeyleri görmeye, bir şeyin daha çok iyi taraflarını belirtmeye alıştırılmalıdır.

Çocuklara tamamlanmamış hikâyeler, resimler vermeli, bunları en uygun şekilde tamamlamaları istenmelidir.

Cavit Binbaşıoğlu

*) Cumhuriyet-Bayramı mutlu bir şekilde kutlandı.

*) 10 Kasım'da öğretmen adayları Atatürkler, Atatürkün huzurunda saygı duruşunda bulundu.

*) Okulumuz Beden Eğitimi Öğretmeni Zekâi Aydın Yassıada'daki 23 cü duruşmaları takip etti.

*) Son sınıf öğrencileri bu geçen hafta köylere staja çıktılar.

OKULUMUZU TANITIYORUZ

Okulumuz, Bolu'nun en güzel tepelerinden biri olan Hisar tepesinde kurulmuştur. Üç sınıftır. Sınıfların 9 şubesi vardır. Bütün bu şubelerde 324 öğrenci okumaktadır. Bunun 180 i yatlıdır. Gündüzlülerin 66 sı kızdır.

Okulumuzun eğitim ve öğretim kadrosu aşağıdadır.

Müdür: Hasan Keskin Müdür Başyar: Avni Memioğlu Eğitim Şefi: M. Ali Aladağ Müdür Yardımcısı: Hasan Soyuer Müdür Yardımcısı: Ferhat Diniz Acölye Şefi: Orhan Bahri Ersoy Sağlık Şefi: Dr. İlhami İşsever Çurup Öğretmenleri: Zekâi Aydın Asım Kaptanlar Rahmi Özer Kemal Sürekli	Meslek Dersleri Öğ. » » » » Edebiyat » Fen Gurubu » » » » » Resim - İş » Sağlık Bilgisi » Beden Eğitimi » Fizik - Kimya » Din Bilgisi » Meslek Dersleri » Meslek Dersleri » Tarih » Coğrafya » Milli Savunma » Resim - yazı » Okulumuzun kadrosunda bulunmayıp da dışarıdan gelen öğretmenler: Sabriye Aladağ Edebiyat » Mürüvvet Merdan Müzik » Meşhûre Kılıçarslan Ev - İş » Sevim Leblebici » » İzzet Palamar Tarım - İş » Emekli Yarbay F. Narman S. Savunma Urmanı »
--	--

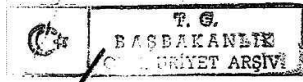
dostadam

Onbeş günde Bir Boluda Çıkar Siyaset ve Kültür Gazetesi

Sahibi ve kurucusu: İlyas Yüceci
Yazı işleri müdürü: İlyas Nuhoglu
Neşriyat müdürü: Alper Yüceci
Teknik sekreterler: Kürşad Yüceci - Berkay Yüceci

Fiatı
25
Kuruş

EK 7. Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi Başkanlığının Bolu Erkek Öğretmen Okulu'nun eksiklerinin tamamlanmasına dair yayınladığı kararname 1972

**T. C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR TETKİK DAİRESİ BAŞKANLIĞI**

KARARNAME

Sayı : 7/ 5099

Eki
1

Yüksek Plânlama Kurulu'nun, Bolu Erkek Öğretmen Okulunun çatı onarımı projesi hakkındaki 6/9/1972 tarih ve 82 sayılı ilişik Raporunun kabulü; 30/9/1960 tarih ve 91 sayılı Kanunun 15 inci maddesine göre, Bakanlar Kurulunca 23/ 9 /1972 tarihinde kararlaştırılmıştır.

CUMHURBAŞKANI

Başbakan Devlet Bakanı Devlet Bakanı Devlet Bakanı Devlet Bakanı
Adalet Bakanı Millî Savunma Bakanı İçişleri Bakanı Dışişleri Bakanı Maliye Bakanı
Millî Eğitim Bakanı Bayındırlık Bakanı Ticaret Bakanı Sağlık ve Sos. Y. Bakanı Güm. ve Tekel Bakanı
Tarım Bakanı Ulaştırma Bakanı Çalışma Bakanı Saray ve Tek. Bakanı En. ve Tab. Kay. Bakanı
Turizm ve Tan. Bakanı İmar ve İskân Bakanı Köy İşleri Bakanı Orman Bakanı Genç. ve Spor Bakanı

Dosya No:
148-425

1641

030 13 01 288 73 19

EK 8. Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi Başkanlığının Bolu Erkek Öğretmen Lisesi'nin ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik yayınladığı kararname 1977

DEVLET ARŞİVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
CUMHURİYET ARŞİVİ

T. C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR TETKİK DAİRESİ BAŞKANLIĞI

KARARNAME

Sayı: 7/ 13460

Eksiltme ilânı 2490 sayılı Kanunun 7 nci maddesine uyulmuyarak yapılan Bolu Eğitim Enstitüsü ve Erkek Öğretmen Lisesinin ihtiyacı olan 210.300.- lira mukamen bedelli yağ sebze ve meyva'ya ait ihalenin kabulü; Maliye Bakanlığının uygun görüşüne dayanan Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığının 3/3/1977, 1/7/1977 tarihli ve Bütçe.130.1(460)1/12540, 32717 sayılı yazıları üzerine, sözü edilen Kanunun 14 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulunca 8 /7 /1977 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Ekl

CUMHURBAŞKANI
Adnan Menderes

Başbakan
Adnan Menderes

Devlet Bakanı ve Başbakan Yrd.
İsmet İnönü

Devlet Bakanı ve Başbakan Yrd.
İsmet İnönü

Devlet Bakanı
İsmet İnönü

Devlet Bakanı
İsmet İnönü

Adalet Bakanı
İsmet İnönü

Milli S. Bakanı
İsmet İnönü

İçişleri Bakanı
İsmet İnönü

Dışişleri Bakanı
İsmet İnönü

Maliye Bakanı
İsmet İnönü

Milli Eğitim ve Kültür Bakanı
İsmet İnönü

Bayındırlık Bakanı
İsmet İnönü

Ticaret Bakanı
İsmet İnönü

Sağ. ve Sos. Y. Bakanı
İsmet İnönü

Güm. ve T. Bakanı
İsmet İnönü

Gıda. T. ve H. Bakanı
İsmet İnönü

Ulaştırma Bakanı
İsmet İnönü

Çalışma Bakanı
İsmet İnönü

Sanayi ve T. Bakanı
İsmet İnönü

En. ve T. Kay. Bakanı
İsmet İnönü

Turizm ve T. Bakanı
İsmet İnönü

İmar ve İ. Bakanı
İsmet İnönü

Köy İşleri ve Koop. Bakanı
İsmet İnönü

Orman Bakanı
İsmet İnönü

Genç. ve Spor Bakanı
İsmet İnönü

Sosyal Güvenlik Bakanı
İsmet İnönü

Dosya No :
141-41
1157

EK 9. Bolu Erkek Öğretmen Okulu Diploması (Sabiha Arıkan'ın kendi arşivinden)

Ad ve soyadı	Sabiha Arıkan
Baba adı	Nurettin
Doğum yeri	Bolu
Doğum yılı	1952
Diplomayı veren okul	Bolu Erkek İlk Öğ. Ok.
Öğrencinin okul No	222
İmtihana bitirme ders yılı ve dönemi	1972-1973 Güz
Mecburi hizmet süresi	Gündüzlü

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
İLK ÖĞRETMEN OKULU
DİPLOMASI

DİPLOMA NUMARASI: 2884

Nurettin Oğlu Sabiha Arıkan
 Kızı

Öğretmen okulu öğrenimini bitirip geçirdiği bitirme imtihanında - ORTA - derece ile "İlkokul öğretmenliği" diploması almağa hak kazanmıştır.

181 9 11973

Millî Eğitim Müdürü
 A. Rıza Çetilli

Okul Müdürü
 G. Ali Türkdoğan

18. 10. 1973

EK 10. Bolu Erkek Öğretmen Okulu idari kadro ve öğretmenleri

EK 11. Bolu Erkek Öğretmen Okulu mehter takımı bir gösteri sırasında. (1967 Bolu İl Yıllığı)

EK 12. Bolu Belediyesi tarafından Kardelen Meydanı'na çıkan sokağa asılan Bolu tarihi ile ilgili görseller arasında yer alan Bolu Erkek Öğretmen Okulu öğrencileri ve okul binasının görselleri

EK 13. Bolu Erkek Öğretmen Okulu Facebook iletişim grubu

Bolu Erkek Öğretmen Okulu Arkadaşları >

Üyelere Özel grup · 790 üye

Bolu Erkek Öğretmen Okulu / Lisesi Mezunları >

Herkese açık grup · 860 üye

EXTENDED ABSTRACT

1. INTRODUCTION

The importance of the teaching profession in the Ottoman Empire was recognised in the 19th century and new practices were introduced during the Tanzimat period. For the first time, a male teacher training school was opened in Istanbul in 1848. Afterwards, a girls' teacher school was opened in Istanbul in 1870. As these teacher schools were not sufficient, teacher schools were also opened in the provinces. One of the teacher schools opened in the provinces was opened in Bolu.

Many educational institutions have carried out their activities in Bolu province, especially from the Tanzimat Period to the Republican period. The city of Bolu has a deep-rooted educational history. Before the Republic, there were 10 sıbyan (iptidai), 4 rüştiye, 1 idadi, 27 madrasahs, and in the first years of the republic, there were 1 male secondary school, 1 female industrial school, 1 imam and orator school, 2 male primary schools, 2 female primary schools and 33 primary schools in villages. There were 228 teachers in these schools and 29 muderris in madrasahs. Apart from the central district of Bolu province, educational institutions also operated in its districts. Among the districts, the number of educational institutions, teachers and students in Gerede is higher than in other districts (Kılıç & Tarhan, 2014, p.185).

2. METHOD

The study named Bolu Male Teacher Training School was planned and completed in accordance with the qualitative research method. Document analysis, which is one of the qualitative research techniques, was applied. Document analysis is a qualitative research method used to meticulously and systematically analyse the content of written documents.

The Bolu Anatolian High School, where the Bolu Male Teachers' School operated for a period, the former Teachers' High School, now the Social Sciences High School, as well as the Abant İzzet Baysal University Faculty of Communication and Faculty of Education, have been examined, and the necessary archive searches have been conducted. The literary works of the graduates, the city yearbooks and archive records of the provincial municipality, the resources of the local organisations in the province, the 1948-1960 issues of Bolu Newspaper, the official newspaper of Bolu province, and other local press sources were used.

3. FINDINGS, DISCUSSION AND RESULTS

Before the Republic, there was one Darülmualimin in Bolu, which was active in teacher training. However, the school was closed in 1917 due to World War I and the subsequent War of Independence (Yıldız, 2015, p. 15).

Since the first years of the Republic, a national education strategy was tried to be determined. Firstly, teacher schools were opened under various names to meet the need for teachers at all levels in the country. Village Institutes were established to train the necessary teachers in villages. Following the Village Institutes, which were successful in training teachers, teacher schools were opened in order to continue the same tradition. In these schools, comprehensive programmes were implemented in order to train well-equipped teachers (Wofford, 1952, pp. 12-21).

During the period of Hasan Tahsin Banguoğlu, Minister of National Education in the Republican Era, it was decided to open a male teachers' school in Bolu. As a result of the preparations made by evaluating the educational opportunities of the city, the school started its activities on 7 December 1948. Bolu Male Teachers' School and Bolu High School carried out their educational activities together at the same location on Hisar Hill until 1954 (1967 Bolu Provincial Yearbook, 1968, p. 243). The school was then moved to a

new building built on Ankara asphalt in the Kültür neighbourhood within the budget determined by the ministry in 1967.

In the tradition of the village institutes, Bolu Teacher Training School students were trained as experts in fields such as sewing, home management, agriculture, music, art and pedagogy. They successfully fulfilled their duties all over Turkey and many of their graduates were selected as the teacher of the year. The school, which contributed significantly to the educational life of Bolu, was closed in 1975 when all teacher schools were transformed into teacher high schools. Thus, Bolu Male Teacher Training School was first transformed into a teacher's high school and an education institute was established next to it. Immediately afterwards, the teacher's high school was completely closed and the education institute continued its activities until 1982. The education institute was affiliated to Gazi University in 1982. It was transformed into Bolu Abant İzzet Baysal University in 1992, a foundation-supported university with the participation of the philanthropist businessman İzzet Baysal from Bolu.

ARAŞTIRMANIN ETİK İZNİ

Bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması gerektiği belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

Araştırmada doküman analiz tekniğinden yararlanılması ve incelenen yayınların tamamının basılı olmasıyla yayın sahiplerine atıf yapılarak kullanılmıştır. Herhangi bir görüşme veya röportaj yapılmaması nedeniyle etik kurul izni alınmamıştır.

ARAŞTIRMACILARIN KATKI ORANI

Bu araştırmada yazarların katkısı 1.yazar için %50, 2.yazar için %50 olarak ifade edilebilir.

Yazar 1: Araştırmanın tasarlanması, veri analizi, yorumlama, raporlaştırma

Yazar 2: İçerik analiz formunda uzman görüşünün alınması, danışmanlık

ÇATIŞMA BEYANI

Yazarların kendi aralarında ya da herhangi bir kurum/kişi ile çıkar çatışması bulunmamaktadır.